

ČESKÝ ÚŘAD ZEMĚMĚŘICKÝ A KATASTRÁLNÍ

Pod sídlištěm 9/1800
182 11 Praha 8 – Kobylisy

V Praze dne 6.12.2005
Č.j.: ČÚZK 6597/2005-24

Cestovní zpráva ze zahraniční služební cesty do Ženevy na 4. zasedání WPLA

1. Úvodní informace

a) Vysílající subjekt	Český úřad zeměměřický a katastrální
b) Termín a místo pracovní cesty	20. – 23. 11.2005, Ženeva, Švýcarsko
c) Přesné znění názvu akce	4. zasedání WPLA
d) Účastníci cesty	Ing. Oldřich Pašek, Ing. Vít Suchánek
e) Datum zpracování zprávy	6. 12. 2005
f) Cestovní zprávu schválil dne	..... předseda ČÚZK

2. Časový přehled pracovní cesty

20.11.2005	6:45	-	18:45	cesta autem Praha - Ženeva
21.11.2005	9:00	-	9:30	registrace u bezpečností sekce OSN
	10:00	-	18:00	jednání prvního dne zasedání WPLA
22.11.2005	9:30	-	17:30	jednání druhého dne zasedání WPLA
23.11.2005	8:15	-	18:30	cesta autem Ženeva - Praha

3. Program - projednávané otázky

Jednalo se o zasedání WPLA, které se jednou za dva roky vždy koná v Ženevě, protože WPLA (Working Party on Land Administration) pracuje pod záštitou OSN, Ekonomické komise pro Evropu, Výboru pro lidská osídlení.

Zasedání se zúčastnily delegace těchto zemí (výčet podle anglických jmen států a abecedy): Rakouska, Ázerbajdžánu, Chorvatska, Kypru, České republiky, Finska, Francie, Gruzie, Německa, Řecka, Maďarska, Islandu, Itálie, Lotyšska, Litvy, Nizozemí, Norska, Polska, Rumunska, Ruské federace, Slovenska, Slovinska, Španělska, Švédsko, Švýcarska, Makedonie a Spojeného království. Jednání se dále alespoň zčásti zúčastnili následující pracovníci Výboru pro lidská osídlení: p. Kaj Bärlund, ředitel divize pro životní prostředí a lidská osídlení, pí. Agnieszka Hada, pí. Oksana Rott a p. Genadij Vinogradov, který je sekretářem WPLA.

Program konference byl navržen Výborem pro lidská osídlení a byl delegáty přijat beze změn. Na programu zasedání byly následující položky:

1. Přijetí programu
2. Záležitosti vyplývající ze 65. a 66. zasedání Výboru pro lidská osídlení a z 60. zasedání Ekonomické komise pro Evropu.
3. Hlubková diskuze vývojových trendů a politik ve správě území
4. Bilance dokončených nebo rozpracovaných činností
  - 4a. Směrnice o jednotkách nemovitostí a jejich identifikátorech
  - 4b. Posudky správ území
  - 4c. Partnerství veřejného a soukromého sektoru
  - 4d. Budoucí aktivity ve správě území
  - 4e. Workshopy
  - 4f. Inventář autorit správy území
5. Spolupráce s ostatními mezinárodními organizacemi
6. Volby výboru
7. Ostatní záležitosti.

1. Průběh pracovní cesty – obsah zajímavých příspěvků; osoby, se kterými bylo jednáno

Pondělí, 21.11.2005

Položka 2. Záležitosti vyplývající ze 65. a 66. zasedání Výboru pro lidská osídlení a z 60. zasedání Ekonomické komise pro Evropu.

V tomto bodu vystoupil pan Kaj Bärlund, ředitel divize pro životní prostředí a lidská osídlení. Informoval o reformním procesu Ekonomické komise pro Evropu (UNECE), který probíhá a je ve finální fázi. Byl vybrán tým externích konzultantů k vypracování souhrnné zprávy o stavu UNECE. Z oblastí, které se nás dotýkají, tým konzultantů zpochybnil další existenci WPLA. Práce WPLA jimi nebyla dobře pochopena a jejich návrh se setkal s protestem ve Výboru pro lidská osídlení a i u vyšších činitelů UNECE, kteří podporují činnosti WPLA. Činnost Výboru pro lidská osídlení tedy bude racionalizována a význam WPLA má být naopak posílen tím, že nově má být Výbor pro lidská osídlení reorganizován a má se nazývat Housing and Land Administration Committee – Výbor pro bydlení a správu území. Mají vzniknout některé nové výbory, například Výbor pro ekonomickou spolupráci a integraci. Není dosud jasné, zda funkce sekretariátu WPLA bude pokračovat jako dosud nebo bude přeřazena do nového podprogramu. Pan Bärlund nevidí důvody pro přeřazení. Je zde též otázka zdrojů pro podporu WPLA. Má tedy dojít k politickému posílení pozice WPLA, i když v jednu chvíli byla její existence zpochybněna.

V diskuzi pan Vinogradov uvedl, že na 66. zasedání Výboru pro lidská osídlení byla zvláště ceněna zpráva WPLA o spolupráci veřejného a soukromého sektoru. Pan Kjellson zdůraznil důležitost zasedání Výboru pro bydlení a správu území v září 2006, kde budou též řešeny programové otázky a doporučil, aby se ho WPLA zúčastnila.

Položka 3. Hlubková diskuze vývojových trendů a politik ve správě území

V tomto bodu jednání nejprve pan John Manthorpe (UK) presentoval publikaci WPLA Social and Economic Benefits of Good Land Administration (Sociální a hospodářské přínosy dobré správy území) – druhá edice z ledna 2005, která je součástí dokumentace.

Poté prof. Peter Dale (UK) hovořil o přípravě nové verze Směrnic pro správu území. První Směrnice byla připravována v letech 1994-95, její cíl byl „Navrhni a vytvoř“, od té doby došlo v mnoha zemích k založení systémů registrace nemovitostí a nová verze směrnic je orientována na „Udržuj a aktualizuj“. Směrnice UNECE „Land administration in the UNECE region, Development trends and main principles“ – „Správa území v regionu UNECE, Vývojové trendy a hlavní principy“ má tyto kapitoly:

- I. Půda a správa území
- II. Legislativní rámec
- III. Oceňování, zdaňování a trh s půdou
- IV. Trvale udržitelné užití půdy
- V. Politiky správy území
- VI. Řízení správy území
- VII. Technické záležitosti v zeměměřictví a správě dat.

Součástí je též slovník termínů. Směrnice je součástí dokumentace.

Součástí této položky byly též presentace jednotlivých zemí, v nichž vystoupili v dopolední části zástupci Švédska, Makedonie, Rakouska, Rumunska, Řecka, Německa, Gruzie, Slovinska, Chorvatska a odpoledne Ázerbajdžánu, Spojeného království a Maďarska. Řada informací již byla prezentována na workshopech, novými informacemi bylo zejména:

Švédsko (Bengt Kjellson). Indexové katastrální mapy jsou plně digitální, zaměřují se na digitalizaci archivů (mnoho problémů) a na záležitosti kvality. V oblasti pozemkové knihy byl přijat nový zákon, podle kterého **pozemková kniha od 1.9.2007 přejde od soudů do zodpovědnosti Lantmäteriet**. Není v tom politický rozpor, musí vydat řadu směrnic, jak rozhodovat – soudy byly nezávislé. Zavádějí nový informační systém IRIS, má být dokončen v 2007. V oblasti E-government směřují k elektronickému podávání žádostí a registraci, legislativa stále není. Mají 3-D katastr. V oblasti registrace bytů uvažují o registraci kondominii namísto bytů, uvažují o definici hranic souřadnicemi. V současnosti tedy registrují kondomiia, která mají více než 5 bytů.

Řecko (Chryssy Potsiou). Popis vývoje Helénského katastru v letech 1995-2005 a příčin, které způsobily zpoždění a nárůst výdajů. Při zahájení projektů byl nedostatek spolehlivých statistických dat – výměry městských území jsou o 30% větší, než podle censu z 1991, práv k nemovitostem je o 70% více, než bylo odhadováno. Je potřeba přídavných nezbytných prací, jako sestavení lesních map (výdaje 10 mil. EUR), je nutno poštou zaslat katastrální data každému vlastníkovi, je třeba údržba katastrálních dat smluvními dodavateli během jejich sestavování. V roce 2003 EU odmítla návrh financovat nová katastrální mapování v rámci programu Community Support Framework III, nový návrh v prosinci 2003 (50% stát, 50% EU). V roce 2003 též nová legislativa, poplatek za registraci 20 EUR, začínají pracovat přechodné katastrální úřady, katastrální měření dokončena v 36 municipalitách. **V letech 2003-2004 Řecko vrátilo EU celou finanční podporu 100 Mil. EUR.** V 2004 národní volby a druhá změna vrcholového řízení katastru. V roce 2005 pracuje 76 přechodných katastrálních úřadů, nová legislativa předložena parlamentu (zjednodušení některých procesů a zvýšení registračního poplatku). Nová katastrální měření budou zadána firmám v hlavních metropolitních regionech Atén a Tessalonik, nový odhad celkových nákladů na vývoj je 270 mil. EUR. Zůstávající legislativní anomálie z minulosti, které způsobují sociální nestabilitu, neformálnosti a velké problémy Helénskému katastru jsou stále předmětem výzkumu.

Výběr nejzajímavějších témat z diskuze k této položce:

Harmonizace systémů registrace nemovitostí, zda k ní dojde během příštích 10 let. Jaký bude vliv ARC-cadastre, který lze upravit pro jednotlivé země? Bude jistě schopnost sdílet data, budoucnost viděna v EULIS – výměna dat mezi nestejnými systémy. Je otázka, zda tlak na standard katastru vzejde od EC nebo od trhu. Přípravuje se „zelená listina“ pro EC – Kredit v oblasti hypoték. Zazněl i názor, že v roce 2015 budeme muset akceptovat výpisy z katastru v angličtině.

Názor (prof. Dale): **Do budoucnosti se mu zdá nejdůležitější ochrana životního prostředí pomocí správy území. Registrace uživatelů půdy může být z tohoto hlediska důležitější než registrace vlastnictví.** Chorvatsko – inflace zákonů, které zavádějí práva k užívání nemovitostí, probíhá průzkum, jak je registrovat ve vládním systému.

Diskuze o lhůtách potřebných pro registraci a o množství potřebných vyjádření a potřebném času k získání např. stavebního povolení a hypoték. Zúčastňuje se řetěz různých orgánů a řetěz je tak silný, jako jeho nejslabší článek – nejsou to vždy orgány registrace nemovitostí. Kooperace různých orgánů je nezbytná. König (Rakousko) – kooperace je důležitá, ale smutná kapitola. Tradice je nepřítel pokroku. Kooperace by chtěla příliš mnoho úsilí, peněz, lidí. Je to nekonečný boj. Též každý chce data zdarma. Kooperace je hlavně problém lidí, nutno postupovat po malých krocích.

Kjellson (Švédsko) nadhodil další nepohodlný námět – korupci. Beardsaal (UK) – je známo, že organizované gangy kriminálních infiltrují finanční služby za účelem podvodů. Jedna věc je zabezpečený systém, ale je nutná osobní bezpečnost. Chorvatsko – jedna z možností je, aby každý na internetu mohl vidět poslední provedenou funkcionalitu. Holandsko – jediný známý případ korupce byl z oblasti registrace člunů. Hudcovská (Slovensko) uvedla možnosti přednostní registrace. Podobný systém zavedla také Gruzie – za přednostní registraci se platí 5x více. Manthorpe (UK) uvedl nezbytnost transparence registrace a generální trend k otevřenosti.

Diskuze ke klíčům, podle nichž je možno vyhledávat vlastnictví. Beardsaal (UK) – hledání podle jména je možné, ale omezeno jen na policii a soudy. Suchánek uvedl rozdílné možnosti vyhledávání v DP ISKN a v Nahlížení.

Úterý 22.11.2005

Pořadí projednávaných položek bylo ovlivněno tím, že při dopoledním jednání nebyli k dispozici překladatelé (angličtina-francouzština- ruština byly oficiálními jazyky zasedání, i když velká většina příspěvků byla přednesena v angličtině).

Položka 4a. Směrnice o jednotkách nemovitostí a jejich identifikátorech

Helge Onsrud (Norsko) uvedl, jako vedoucí příslušné pracovní skupiny, UNECE Guidelines on Real Property Units and Identifiers - Směrnice o jednotkách nemovitostí a jejich identifikátorech. Směrnice, která je přiložena v dokumentaci, byla již prezentována na workshopu v Helsinkách. Zdůraznil, že to není katalog jednotek a identifikátorů, jedná se o úvod do problematiky. Vališ (Slovensko) upozornil na to, že parcela je též definována direktivě INSPIRE ,kterou provedlo výzkumné středisko v Ispře (Itálie).

Položka 4d. Budoucí aktivity ve správě území

Bude zřízena High level Commission on the Legal Empowerment of the Poor (Právní podpora chudých), která bude pracovat po 2.5 roku. Bude mít asi 30 členů, spolupředsedající bude Madeleine Albrichtová. Sekretariáty komise budou UNDP v New Yorku a UNECE v Ženevě. Mezi výzvy pro komisi patří registrační služby s nízkými cenami, dostupné pro chudé. Informace lze nalézt na www.legalempowerment/undp.org. Pan Vinogradov upozornil, že stále není jasné, v jaké komisi bude WPLA pracovat, výbor by na to mohl dohlédnout, reforma UNECE není dokončena. Pan Hamilton uvedl, že není jasné, zda WPLA bude nástrojem implementace doporučení Komise. Delegát z Francie – WPLA by také měla uvážit konflikty mezi registracemi. Helge Onsrud uvedl, že Komise nemá mnoho znalostí z oblasti registrace.

Bengt Kjellson uvedl, že Výbor organizoval on-line průzkum ohledně aktivit WPLA. Z odpovědí vyplývá, že workshopy a publikační činnost jsou považovány za nejdůležitější činnosti WPLA. Nejčastěji zmiňovanými náměty pro činnost WPLA jsou:

- řízení správy území,
- financování a cenová politika,
- e-Government,
- záležitosti životního prostředí,
- přeshraniční spolupráce,
- nové služby, vyžadované trhem,
- kritéria výkonnosti (benchmarking),
- rozdílné modely pro spolupráci se soukromou sférou a uživatelskou komunitou.

V diskuzi byly uvedeny další náměty pro činnost:

- Creuzer – poplatky za registraci a služby v některých zemích,
- Kypr – spory o půdu,
- Gruzie – korupce a jak s ní bojovat, jaká opatření přijmout,
- prof. Dale – otevřený přístup k informacím,
- Španělsko – systémy hromadného oceňování nemovitostí.

Předpokládá se, že v budoucnosti bude WPLA pokračovat ve stejných aktivitách, jako dosud.

Položka 4e. Workshopy

Byly předneseny zprávy o uskutečněných workshopech:

- Jerevan, 6.-7.5.2004,
- Vilnius, 23.-24.9.2004,
- Budapešť, 7.-8.4.2005,
- Helsinky, 1.-2.9.2005.
-

Součástí zprávy o workshopu ve Vilniusu byla informace a pozvání na konferenci REGNO 2006, Vilnius 7.-9.6.2006, o použití dat základních registrů.

V letech 2006-2007 se uskuteční tyto workshopy:

- Gruzie, Tbilisi, 11.-12.5.2006, je možný týdenní posun, budou zahrnuty nové země z kavkazské oblasti,
- Česká republika, Praha, 26.-27.10.2006 – pozvání a krátkou prezentaci přednesl Ing. Pašek,
- Německo, jaro 2007,
- Irsko, Dublin, 26.-28.9.2007. Půjde o workshop k 300. výročí existence služby, bude rozšířený program a pozvány i další státy, např. Austrálie, Nový Zéland.

Chryssy Poitsou (Řecko) oznámila, že vzhledem k situaci v řeckém katastru uvažují o uspořádání mimořádného workshopu WPLA ve 2. čtvrtletí 2006.

Položka 4c. Partnerství veřejného a soukromého sektoru

Peter Creuzer (Německo) prezentoval UNECE WPLA publikaci Guiding principles for Public/Private Partnerships (PPP) in Land Administration – Vedoucí principy pro partnerství veřejného a soukromého sektoru ve správě území, publikovanou 6.7.2005. Je součástí dokumentace. Úkoly katastru a pozemkové knihy dělí na klíčové, spojené a podpůrné, uvádí přínosy PPP, interní a externí překážky PPP a vedoucí principy PPP. Publikace je startem do problematiky.

V diskusi byly zmíněny již existující příklady, například civilní geometři v Rakousku, kteří nyní mají stále větší zájem i o malé zakázky, které dříve dělaly katastrální úřady. Velmi důležitá je kvalita prací. Prof. Bačić (Chorvatsko) vyslovil přesvědčení, že do budoucna nebude existovat státní monopol na naše záležitosti.

Položka 4f. Inventář autorit správy území

John Manthorpe (UK) krátce představil nejnovější vydání Inventáře autorit správy území.

Položka 4b. Posudky správ území

Alexej Overčuk (Ruská federace) přednesl obšírnou zprávu o průběhu, výsledcích a následných aktivitách přezkumu v Rusku v roce 2004. Je záměr vybudovat Katastr nemovitostí do roku 2011, zákony se připravují. V září 2005 federální vláda podepsala půjčku od Světové banky (100 mil. UDS) na implementaci katastrálního projektu. Zatím existuje 56 různých SW systémů, připravuje se spojení katastru a pozemkové knihy. Očekává se postupný nárůst katastrálních zaměstnanců z nynějších 25000 na 42-45000. Závěrem A. Overčuk konstatoval, že posudek správy území, vykonaný experty WPLA na žádost vlády příslušné země, může být velmi efektivním nástrojem pro řízení změny.

O provedených posudcích správ území v Azerbajdžánu a Litvě dále referovali zástupci těchto zemí. V Litvě připravují zavedení e-archivu od 1.1.2006.

Položka 5. Spolupráce s ostatními mezinárodními organizacemi

Podrobněji byla popsána spolupráce s následujícími organizacemi:

EuroGeographics.

Konstatováno, že prof. Babič byl zvolen novým prezidentem EuroGeographics. EuroGeographics zahrnuje téměř 47 různých organizací z 47 asi polovina těchto organizací také vede katastry. Byla založena pracovní skupina pro katastr a pozemkovou registraci, jejíž předsedkyní je Božena Lipej (Slovinsko), která podala následující informace. Pečlivě se vyhýbají duplikování činností ostatních organizací, jde jim o spolupráci, často jsou ve skupině stejní lidé za jednotlivé země, jako v dalších organizacích. Pracovní skupina se zabývá čtyřmi hlavními úkoly:

- příprava vize evropského katastru 2015,
- zřízení zdrojů pro kritéria výkonnosti (benchmarking),
- katastrální parcely v INSPIRE (spolupráce s Stálým výborem pro katastr, projekty jsou ve vývojové fázi),
- zřízení a činnosti fóra pro hlavní klíčové hráče v katastru a pozemkové knize.

Uvedla dvě data akcí pracovní skupiny:

- 23.-24.3. 2006, Vilnius, otázky licencování, doručování výsledků práce mezi agenturami a soukromou sférou, EULIS ?
- 7.-9.6. 2006, Vídeň, jednání kompletní pracovní skupiny.

FIG

Z činností FIG se spolupráce dotýkají hlavně činnosti komisí:

3 – Řízení prostorových informací

7 – katastr a správa území

9 – oceňování a správa nemovitostí.

Je připravován seminář v Budapešti, 27.-29.4.2006, na téma e-learning a e-Government. Pan Steudler (Švýcarsko) podal informace o projektu „Cadastral Template“(Návod).

Bližší informace o činnostech FIG jsou na www.fig.net.

Položka 6. Volby výboru

Návrh na členy nového výboru byl na základě nominací z jednotlivých zemí připraven dosavadním výborem. Dochází ke značné personální obměně výboru. Členové výboru WPLA pro období do 5. zasedání byli poté schváleni aklamací ve složení:

1. Peter CREUZER (Německo), předseda
2. Alexej OVERČUK (Ruská federace), místopředseda
3. Heinz KOENIG (Rakousko)
4. Mr. Damir PAHIC (Chorvatsko)
5. Vít SUCHÁNEK (Česká republika)
6. David EGIASHVILI (Gruzie)
7. Chryssy POTSIU (Řecko)
8. Gabor REMETEV- FULLOPP (Maďarsko)
9. Margret HAUKSDOTTIR (Island)
10. Bronislovas MIKUTA (Litva)
11. Magnar DANIELSEN (Norsko)
12. Rafael ARNAIZ (Španělsko)
13. Edward BEARDSALL (Spojené království)

Součástí tohoto bodu bylo též poděkování odstupujícímu výboru za vykonanou práci, zejména bývalému předsedovi Bengtu Kjellsonovi a Boženě Lipej.

Na krátké poradě nového výboru bylo sděleno, že podle zvyklostí WPLA, bude dnech 2. nebo 4.2.2006 jednodenní porada výboru WPLA k plánu činnosti – 3.2.2006 bude jednání Výboru pro lidská osídlení.

Položka 7. Ostatní záležitosti.

Nevyplýnula potřeba projednávat žádné další záležitosti.

2. Technická dokumentace – příložit nebo odkaz, kde je k nalezení

Příložená technická dokumentace sestává z:

1. Seznam účastníků.
2. Směrnice UNECE „Land administration in the UNECE region, Development trends and main principles“
3. UNECE WPLA „Guiding Principles for Public/Private Partnership (PPP) in Land Administration“.

Další publikace, které byly získány pouze v jednom výtisku, jsou uloženy u Ing. Suchánka, protože jejich dostupnost je nutná pro jeho činnosti ve výboru WPLA. Jedná se o:

4. UNECE WPLA Social and Economic Benefits of Good Land Administration (Sekond Edition)
5. UNECE Guidelines on Real Property Units and Identifiers
6. UNECE ECE Strategy for a sustainable duality of live in humen settlements in 21th century.

Publikace

- UNECE WPLA Social and Economic Benefits of Good Land Administration (Second Edition)
- UNECE Guidelines on Real Property Units and Identifiers

jsou též dostupné na webu WPLA na adrese http://www.unece.org/env/hs/wpla/documentation/welcome_docn.html.

6. Závěr z cesty a doporučení k využití poznatků

1. Pokračovat v přípravě odborných námětů pro workshop WPLA v Praze, tento projednat na zasedání Výboru WPLA v Ženevě počátkem února 2006 a po dohodě o tématech dále pokračovat v přípravě odborného programu (příspěvky, předsedající, zpravodaje atd.) pro jednotlivá témata.

Zodpovídá: Ing. Vít Suchánek, ředitel odboru informatiky

2. Zařadit do plánů zahraničních pracovních cest pro léta 2006 a 2007 cesty Ing. Suchánka na všechny workshopy WPLA, protože zasedání Výboru WPLA jsou spojována s workshopy.

Zodpovídá: sekretariát předsedy

3. Vzhledem ke spolupráci mezinárodních organizací (WPLA, EuroGeographics, FIG) v oblasti katastru a s ohledem na to, že ČÚZK je v těchto organizacích zastoupen různými osobami, organizovat pravidelné, cca čtvrtletní porady těchto zástupců za účelem koordinace vystupování zástupců ČÚZK v těchto organizacích a prosazování jednotné politiky ČÚZK.

Zodpovídá: Ing. Oldřich Pašek, místopředseda Úřadu.

4. Zvážit, zda do plánu zahraničních cest nezařadit návštěvu Lantmateriatu (Švédsko), který nedávno začal vést 3D katastr a připravuje převod pozemkové knihy do své působnosti.

Zodpovídá: Ing. Oldřich Pašek, místopředseda Úřadu.

Zpracovali: Ing. Oldřich Pašek
Ing. Vít Suchánek

Vyjádření vedoucího zaměstnance: